

Kitaabka Daanyeel - Boqol iyo Soddon iyo Shan

Codadka Nebinimada ee 1776, 1789, iyo 1798: Hordhac u ah Shaabadaynta 144,000-ka

Jeff Pippenger
2024-03-14

Taariikhda 1776, 1789, iyo 1798 waxay tusaale u yihiin taariikhda shaabadaynta boqol iyo afar iyo afartan kun. Mid kasta oo ka mid ah taariikhahaas, bahalkii dhulka ayaa hadlay. Saddexda astaamood ee jidka oo lagu sii tusay saddexda jeer ee bahalkii dhulku hadlay, waxay barbar socdaan saddexda cod ee Masiixa ee 11-kii Sebtembar, 2001, Luulyo, 2023, iyo sharciga Axadda ee dhowaan imanaya.

Waxaan Ruuxa ku jiray maalinta Rabbiga, oo waxaan gadaashayda ka maqlay cod weyn, sidii buun oo kale. Muujintii 1:10.

Mid kasta oo ka mid ah saddexdaas calaamadood ee codka ahi waxay aqoonsanayaan “dhawaaqidda” sii kordhaysa ee hoogga saddexaad, kaas oo sidoo kale ah buunkii digniinta ee toddobaad, buunna waa cod.

Si qaylo dheer u dhawaaq, hana iscelin; codkaagana sida buun u qaad, oo dadkayga tus xadgudubkooda, guriga Yacquubna dembiyadooda. Ishacyaah 58:1.

Codkii loo diray geeska Protestanka 11kii Sebtembar, 2001, wuxuu ahaa codkii waardiyeaasha oo ugu yeedhaya Adventism-ka La’odikiyaanka ah inuu dib ugu soo noqdo jidadkii hore ee Yeremyaah, laakiin shirkii kuwa wax quudhsada ayaa diiday inay ku socdaan dhexdeeda.

Rabbigu wuxuu leeyahay sidan, Jidadka istaaga oo fiiriya, oo weyddiista waddooyinkii hore, meesha jidka wanaagsan ku yaal, oo ku socda; markaasna naftiinna waxaad u heli doontaan nasasho. Laakiinse waxay yidhaahdeen, Kuma socon doonno. Oo weliba waxaan idiin dul taagay waardiyeaal, anigoo leh, Dhawaaqa buunka maqla. Laakiinse waxay yidhaahdeen, Maqli mayno. Yeremyaah 6:16, 17.

Codkii Luulyo, 2023 wuxuu ahaa sarakiciddii adeegga Future for America, kaas oo aamusnaa tan iyo niyad-jabkii kowaad ee July 18, 2020. Sida ku jirtay ku dhawaaqiddii Yooxanaa ee Masiixa dhowaan imanaya, iyo ku dhawaaqiddii Justinian ee kan Masiixa ka geesta ah ee dhowaan imanaya, Future for America wuxuu aqoonsaday in mustaqbalka Ameerika uu qarka u saarnaa in weligiis la beddelo marka sharciga Axadda ee dhowaan imanaya yimaado, iyo marka buunka toddobaad laga dhawaaqiyo calaamaddaas. Codka kan cidlada kaga qaylinaya wuxuu ahaa codkii Luulyo, 2023.

Codka labaad ee Muujintii cutubka siddeed iyo tobnaad waxa la yeedhinayaa marka sharciga Axadda ee dhaw imanayo yimaado, marka uu dhaco hadalka masduulaagga ee bahalka dhulka. Halkaas ayay “dameeraddii” markii saddexaad lagu dhufanayaa, dabadeedna “dameeraddii” way hadli doontaa. Dameeraddii waxaa lagu dhuftey wax yar ka dib Sebtembar 11, 2001, ka dib

Oktoobar 7, 2023, dabadeedna mar kale ayaa lagu dhufan doonaa marka sharciga Axadda ee dhaw imanayo yimaado, halkaas oo ay ku hadasho. Markhaatiga Balcaam gudaheeda waxaa jidka ka leexiyey malaa'ig, malaa'igtuna waxay astaan u tahay afarta malaa'igood ee lagu amray inay celiyaan afarta dabaylood ee Islaamka, laakiin marka sharciga Axaddu yimaado dameeradda Islaamku waxay ku hadlaysaa dhawaaqa buunka toddobaad, kaas oo sidoo kale ah hoogga saddexaad.

Halkaas ayaa riyadii Islaamka, oo dib u dhacday tan iyo July 18, 2020, ka hadlaysaa; waayo markaas dib dambe uma dhici doonto. Waxaa jira codad badan muddada shaabadaynta boqol iyo afartan iyo afarta kun, muddadaasina waxay ka horraysaa xukunka fulineed ee Ilaah oo ka bilaabma sharciga Axadda ee soo dhowaanaya. Xukunka fulineed ee Ilaah waxaa matala toddoba malaa'igood oo sita toddoba maddiibadood. Muddadaasi waxay ka bilaabataa ku shubista Ruuxa Quduuska ah, waxayna ka dhigan tahay soo noqnoqoshada Bentekoste, markii Ruuxa Quduuska ah la shubay oo afaf dab ahna ay markhaati ka ahaayeen dhacdadaas. Ku shubista wakhtigaas lama sii qiyaaso, waayo Ruuxa Quduuska ah markaas waxaa lagu shubaa si aan qiyaas lahayn.

“Malaa'igta ku biiraysa ku dhawaaqidda farriinta malaa'igta saddexaad waa inay dhulka oo dhan ku iftiimisa ammaanteeda. Halkan waxaa lagu sii sheegayaa hawl baaxad caalami ah leh iyo xoog aan caadi ahayn. Dhaqdhaqaaqii imaatinka Masiixa ee 1840–44 wuxuu ahaa muujin ammaan oo xoogga Ilaah ah; farriintii malaa'igta kowaad waxaa la gaadhsiiyey saldhig kasta oo adeeg-masiixiyeed oo dunida ku yaal, dalal qaarkoodna waxaa ka jiray xiisaddii diineed ee ugu weynayd ee lagu arkay waddan kasta tan iyo Dib-u-habayntii qarnigii lix iyo tobnaad; hase yeeshee kuwaas waxaa ka sii weynaan doona dhaqdhaqaaqa xoogga badan ee ka dhasha digniinta ugu dambaysa ee malaa'igta saddexaad.”

“Shaqadu waxay la mid ahaan doontaa tii Maalinta Bentakostiga. Sida ‘roobkii hore’ loo bixiyey, marka Ruuxa Quduuska ah lagu daadshay bilowgii injiilka, si uu u sababo biqilka iniinta qaaliga ah, sidaas oo kale ‘roobka dambe’ ayaa la bixin doonaa dhammaadkiisa si uu u bisleeyo goosashada.” The Great Controversy, 611.

11-kii Sebtembar, 2001, waxaa bilaabmay shaabadaynta boqol iyo afar iyo afartan kun, Ruuxa Quduuska ahna qiyaas ahaan baa loo shubay. Qiyaasidda daadintaas waxaa lagu metelay taariikhdii Bentekoste, oo ka bilaabmaysa sarakiciddii Masiixa, halkaas oo malaa'ig hadashay oo tidhi, “Wiilka Ilaahow, soo bax, Aabbuhu waa kuu yeedhayaa,” sida Ciise Laasaros uga yeedhay qabriga erayadan, “Laasarosow, soo bax.” Sannadkii 2023, Masiixu wuxuu lafihii dhintay ee engegnaa ee labada markhaati ugu yeedhay, “soo baxa.”

Kicitaankii Masiix dabadeed wuxuu markii hore kor ugu baxay xagga Aabbihiis, dabadeedna wuu soo degay sida uu sameeyey Sebtembar 11, 2001. Markaasuu si tartiib-tartiib ah u iftiimiyey xertiisii, sida ay ka dhigan tahay la kulankiisii Maryan, xertii uu kula kulmay oo wax ku baray jidkii Emmaus, dabadeedna u muuqaashadiisii intiisii kale ee xerta. Afartan maalmood ayuu xertii wax baray ka hor kor-u-bixitaankiisii ugu dambeeyey, dabadeed toban maalmood oo kale ka dib, iyagoo dhammaantood isku qalbi ah oo meel qudha jooga, ayaa Ruuxa Quduuska ah lagu soo daadshay qiyaasla'aan.

“Markii Ciise la kulmay xertiisii, wuxuu xusuusiyey erayadii uu hore ugu sheegay dhimashadiisii ka hor, in wax kasta oo isaga laga qoray ay waajib ahayd inay rumoobaan, kuwaas oo ku qoran sharciga Muuse, iyo nebiyada, iyo Sabuurrada. ‘Markaasuu garashadoodii furay inay Qorniinka gartaan, oo wuxuu ku yidhi, Sidaas baa qoran, oo sidaasay Masiixu ku habboonayd inuu xanuunsado, oo maalinta saddexaad kuwii dhintay ka soo sara kaco; iyo in magiciisa lagu wacdiyo toobadkeenka iyo dembidhaafka quruumaha oo dhan dhexdooda, iyadoo Yerusaaalem laga bilaabay. Oo idinkuna waxaad tihii markhaatiyaasha waxyaalahan.’” *The Desire of Ages*, 804.

Bishii Luulyo ee 2023, codkii Ciise ayaa toosiyey labadii markhaati ee dhintay, wuxuuna bilaabay inuu xertiisa u furo garashadooda wax kasta oo ku qoran sharciga Muuse (“todobada jeer”), nebiyada (taalladii xayawaannada ee Nebukadnesar), iyo Sabuurrada (waaya-aragnimada Muuse iyo Wanka). Shaqadiisii waxbariddu waxay ka bilaabatay sarakiciddiisii, waxayna sii xoogaysatay afartankii maalmood ee xigay. Waxay ku bilaabatay codsigiisii ah inuu wax cuno.

Intii ay weli rumaysan waayeen farxadda darteed oo ay yaabnaayeen, ayuu ku yidhi, Ma haysaan halkan wax la cuno? Markaasay siiyeen in yar oo kalluun la dubay ah iyo goosin malab-dhal ah. Isaguna wuu qaatay, oo hortooda ayuu ku cunay. Markaasuu ku yidhi, Kuwanu waa erayadii aan idinkula hadlay intii aan weli idinla joogay, in wax walba oo layga qoray ay waajib ahayd in la oofiyo, kuwaas oo ku qornaa sharcigii Muuse, nebiyadii, iyo Sabuurradii. Luukos 24:41–44.

Salaaddu waxay ahayd astaan-tusaaleed aasaasi ah oo ku jirta taariikhda socota, waxaana taariikhda laga bilaabo sarakiciddii Masiixa ilaa uu afartan maalmood dabadeed kor u kacay, ka hadhay toban maalmood (tobanna waa imtixaan), ilaa Bentakostiga, marka Ruuxa Quduuska ah lagu shubi lahaa qiyaas la’aan. Sarakiciddiisa, kor u kaciddiisa, oo ay raacday soo degiddiisa mar kale, waxay metelaan Sebtembar 11, 2001. Luulyo, 2023 waxay meteshaa dhammaadka afartanka maalmood, tobankii maalmood ee ka dambeeyana Luulyo, 2023 waxay horseedaan sharciga Axadda ee dhowaan imanaya. Muddadaas ugu dambaysa ee tobanka maalmood ah, midnimada iyo salaaddu waa astaanta-tusaaleed. Midnimada waxaa metelay waxsii-sheegiddii ugu horraysay ee Yexesqeel ee cutubka soddon iyo toddobaad, taas oo lafihii, seedihii, iyo hilibkii isu keentay. Waxsii-sheegiddii labaad ee Yexesqeelna waxay ahayd neeftii afarta dabaylood, neeftuna waa calaamad salaadda ah. Tobankaas maalmood ee ugu dambeeya, boqol iyo afartan iyo afarta kun waa la shaabadeeyaa, sida lagu sii tusaaleeyey Laasaros.

“Tani waxay ahayd sababta uu u dib ugu dhigay tegitaankiisii Beytaniya. Mucjisadan ugu sarraysa, oo ah kicinta Laasaros, waxay ahayd in ay shaabaddii Ilaah ku dul dhigto shuqulkiisa iyo sheegashadiisa ilaahnimo.” *The Desire of Ages*, 529.

Bikradaha xigmadda leh oo keliya laguma shaabadeeyo mucjisadan taaj-saarka ah gudaheeda, laakiin sidoo kale bikradaha nacasyada ah ayaa lagu shaabadeeyaa dhinaca khaldan ee arrinta.

“Mucjisadii ugu sarraysay ee Masiixa—soo nooleyntii Laasaros—waxay si kama dambays ah u adkaysay go’aankii wadaaddada ee ahaa inay dunida ka takhalusaan Ciise iyo shuqulladiisii yaabka lahaa, kuwaas oo si dhakhso leh u burburinayay saamayntoodii ay ku lahaayeen dadka.” *Falimaha Rasuullada*, 67.

Codadka badan ee ku jira taariikhda shaabadaynta boqol iyo afar iyo afartan kun ilaa xeerka Axadda ee dhowaan imanaya waa “xarriiq korkeed xarriiq,” codadka Erayga nebinnimada ee Ilaah, codadkaasuna waxay ka dhex dhawaaqaan muddada uu “saamaynta riyo kasta” ku rumoobo. Waxay dhawaaqaan marka shaabaddii toddobaad la furo.

Oo markuu furay shaabaddii toddobaad, waxaa samada ka dhacday aamusan ku dhow nus saac. Oo waxaan arkay toddobadii malaa’igood oo Ilaah hortiisa taagnaa; waxaana la siiyey toddoba buun. Oo malaa’ig kale ayaa timid oo meesha allabariga ag istaagtay, iyada oo haysata weel dahab ah oo foomo lagu shido; waxaana la siiyey foomo badan, si ay ugu bixiso iyadoo la jirta salaadaha quduusiinta oo dhan meesha allabariga dahabka ah ee carshiga hortiisa ahayd. Oo qiiqii fooma, kaas oo la socday salaadaha quduusiinta, wuxuu xagga Ilaah uga kacay gacanta malaa’igta. Markaasaa malaa’igtii qaadatay weelkii fooma, oo ka buuxisay dabka meesha allabariga, oo waxay ku tuurtay dhulka; markaasna waxaa dhacay codad, iyo onkodyo, iyo hillaacyo, iyo dhulgariir. Muujintii 8:1–5.

Furitaankii shaabaddii toddobaad wuxuu keenay aamusnaan, waayo muddadu waxay ka dhigan tahay isbeddel maamul-jiritaan quduus ah, oo marka isbeddel ku yimaado maamul-jiritaan quduus ah, mar walba waxaa samada ka jira aamusnaan, sida uu iskutallaabtu u markhaati kacayo markii malaa’igtii joojiyeen muusiggoodii iyo ammaantoodii. Aamusnaanta samada waxaa kaloo markhaati ka ah shuruudihii maalinta kafaaraggudka, oo 22kii Oktoobar, 1844, Xabaquuq LABA, aayadda LABAATAN, ayaa amartay in dhulka oo dhan aamusnaado.

“Waxaa lay tusay jacaylka weyn iyo is-hoosaysiinta Ilaah ku jirta bixinta Wiilkiisa si uu u dhinto, si aadamuhu u helo cafis oo u noolaado. Waxaa lay tusay Aadan iyo Xaawo, kuwaas oo mudnaan u lahaa inay arkaan quruxda iyo bilicsanaanta Beertii Ceeden, oo loo oggolaaday inay wax ka cunaan geedaha beerta oo dhan marka laga reebo mid keliya. Laakiin abeesadii ayaa Xaawo duufsaday, iyaduna ninkeedii bay duufsaday, labadoodiina waxay wax ka cuneen geedkii la mamnuucay. Waxay jebiyeen amarkii Ilaah, waxayna noqdeen dembilayaal. Warkii wuxuu ku fiday samada oo dhan, oo kataarad waluba way aamustay. Malaa’igtii way murugoodeen, waxayna ka baqeen inaanay Aadan iyo Xaawo mar kale gacanta fidin oo aanay wax ka cunin geedka nolosha, sidaasna ku noqon dembilayaal aan dhimanayn. Laakiin Ilaah wuxuu yidhi inuu kuwa xadgudbay beerta ka eryi doono, oo uu kerubiim iyo seef ololaysa ku ilaalin doono jidka geedka nolosha, si uusan aadamuhu ugu soo dhowaan oo uga cunin midhihiisa, kuwaas oo sii haya dhimasho la’aanta.” Early Writings, 125.

Samadu waa aamustay markii dadku dembiilayaal noqdeen, samaduna waa aamustay markii dhiiggii Masiixa la daadshay si dembiilayaasha loo furto, samaduna waa aamustay markii hawshii xukunka ee Masiixu bilaabatay iyada oo dembiga laga saarayo dadkiisa.

“Shafeecada Masiixu uu u sameeyo aadanaha darteed quduuska sare ku yaal waxay qorshaha badbaadada ugu tahay sida ay lama huraan u ahayd dhimashadiisii iskutallaabta dusheeda. Dhimashadiisii ayuu ku bilaabay shaqadaas, taas oo uu kaddib sarakiciddiisa samada ugu kacay inuu halkaas ku dhammaystiro.” The Great Controversy, 489.

Shaqada xukunka waxay bilaabatay imaatinkii malaa’igta saddexaad sannadkii 1844, laakiin dadka Ilaah waxay doorteen inay cidlada ku dhintaan, halkii ay si weligeed ah mid ula noqon lahaayeen

ilaahnimada. Malaa'igta saddexaadna waxay mar kale timid Sebtembar 11, 2001, oo mar kale waxaa samada ka dhacay aamusnaan. Markaasaa Libaaxa qabiilka Yahuudah bilaabay inuu furo shaabaddii toddobaad, iyadoo malaa'igtu daawanayeen imaatinka malaa'igta saddexaad ee galay taariikhda jiilka ugu dambeeya.

Toddobadii malaa'igta xukunka ahaa ayaa halkaas joogay iyagoo diyaar u ah inay bilaabaan hawshooda baabbi'inta, laakiin markaas waxaa lagu amray, "Haya, haya, haya, haya," inta boqol iyo afartan iyo afar kun la shaabadaynayo. Ducadii laba-geesoodka ahayd ee aaminka ah waxaa loo diray samada, waxaana astaanteedna noqday tobanka maalmood ee ka horreeyey Bentakostiga oo bilaabmay afartankii maalmood ka dib (astaanta cidlada), kuwaas oo matalayey saddexda maalmood iyo badhka ah (astaanta cidlada) ee Muujintii cutubka kow iyo tobnaad. Markaas labada markhaati waxaa codkii cidlada ka soo yeedhay lagu faray inay oofiyaan labada duco ee Daanyeel. Ducadii Daanyeel labaad, halkaas oo Daanyeel iyo saddexdii mudanaha ahaa ay u tukadeen iftiin si ay u fahmaan riyadii qarsoodiga ahayd ee Nebukadnesar ee sanamka bahallada, iyo ducadii Daanyeel ee cutubka sagaalaad, halkaas oo Daanyeel keligiis ku tukaday, isagoo oofinaya shuruudihii ducada Laawiyiintii labatan iyo lixaad.

Salaaddii wadajirka ahayd ee Daanyeel 2 waxay ahayd codsi iftiin laga helo sir qarsoon oo ku duugnayd xariiqda dibadda ee taariikhda nebinnimada. Salaaddii gaarka iyo shakhsiga ahayd ee Daanyeel 9-na waxay ahayd codsi naxariis ah oo ku saabsan baahi gudaha ah. Markii dabkii roobka dambe uu bilaabay inuu da'o sannadkii 2001, waxaa jiray codad badan oo ay maqli kareen kuwii fahmay habraaca xariiq korkeed xariiq. Dabkii meesha allabariga ka yimid ee dhulka lagu tuurayay wuxuu ahaa farriintii keentay kala-soociddii ugu dambaysay ee kuwa xigmadda leh iyo kuwa nacasyada ah; oo intii farriintaasu sii socotay inay kobocdo muddadaas tobanka maalmood ee astaan ahaan loo tilmaamay, ayay farriintu sii caddaanaysay oo sii caddaanaysay.

Farriintu waxay ahayd qalalaasaha sii kordhaya ee hoogga saddexaad, kaas oo ku jira Yexesqeel cutubka soddon iyo toddobaad, ahaa labadii waxsii sheegid ee markii hore sababtay in labada markhaati isu yimaadaan, dabadeedna sababtay inay u istaagaan sidii ciidan xoog badan. Intaas dabadeed, cutubka soddon iyo toddobaad, waxaa la isku daraa hal ul, oo midnimada ay matalayso isu-geynta hal ul ahaan waxay u taagan tahay isku-darka ilaahnimada iyo bini-aadannimada, taas oo lagu dhammaystiro dhaqdhaqaaqyada ugu dambeeya ee shaabadaynta boqol iyo afar iyo afartan kun.

Bishii Luulyo, 2023, salaadihii waxay bilaabeen inay kor u kacaan, waxayna ahaayeen salaadihii Daanyeel cutubka sagaalaad iyo cutubka labaad. Markaasaa codad la maqlay, onkodna sidoo kale, hillaacna markaas ayaa la arkay. Hillaaca iyo onkodku waxay la socdaan roobka labadaba dunida dabiiciga ah iyo wax sii sheegidda. Roobku wuxuu bilaabmay Sebtembar 11, 2001. Tixraaca ugu horreeya ee hillaaca iyo onkodka wuxuu aqoonsanayaa inuu yahay farriin loo qorsheeyey inay dhaliso cabsi cibaado leh.

Oo waxay noqotay in maalintii saddexaad, aroortii, ay jireen onkod iyo hillaac, iyo daruur qaro weyn oo buurta dul saarnayd, iyo codkii buunka oo aad u weynaa; sidaas darteedna dadkii oo dhan ee xerada ku jiray way gariireen. Baxniintii 19:16.

Hillaacyada iyo onkodkuna waxa la socday “cod” buun ah. Waxa kale oo la socda roob, waxayna ka dhigan yihiin tallaabooyin nebiyadeed oo lagu hago dadka Ilaah.

Daruurihii biyo bay daadiyeen; samooyinkuna cod bay diraan; fallaadhahaagiina way kala firidhsanaayeen. Codkii onkodkaaguna wuxuu ku jiray samada; hillaacyadiina dunida bay iftiimiyeen; dhulkiina wuu gariiray oo ruxmay. Jidkaaguna wuxuu ku dhex jiraa badda, waddadaaduna biyaha waaweyn dhexdooda; raadadkaaguna lama garan karo. Dadkaagana waxaad u hoggaamisay sidii adhi oo kale, adigoo ku hoggaaminaya gacanta Muuse iyo Haaruun. Sabuuradii 77:17–20.

Hillaaca iyo onkodkuba waa codka Ilaah, oo dhaca wakhtiga roobka; muddadaas wakhtiga ahna, isagu wuxuu khasnadihiisa ka soo saaraa dabaylihiisa (Islaamku waa dabaysha bari).

Markuu codkiisa ku dhawaaqo, waxaa samooyinka ka jira biyo badan; oo wuxuu uumiga ka soo sara mariyaa darafyada dhulka; wuxuu hillaaca la sameeyaa roobka, oo dabayshana wuxuu ka soo saaraa khasnadihiisa. Yereyaaah 10:13.

Ilaah codkiisii buu ku dhawaaqay markii uu sida libaax u qayliyey, taasna jawaab ahaan toddobada onkod ayaa codadkoodii ku dhawaaqay; toddobadaas onkodna waxay matalaan tallaabooyinka Ilaah inta lagu jiro taariikhda dhaqdhaqaaqii Millerite-ka iyo weliba dhaqdhaqaaqa malaa’igta saddexaad, kaas oo mar kale yimid Sebtembar 11, 2001, markii uu dabayshii bari ka soo bixiyey khasnadihiisa.

Isagu wuxuu ka kiciyaa uumiga darafyada dhulka; wuxuu hillaacyada ugu sameeyaa roobka; dabayshana wuxuu ka soo bixiyaa khasnadihiisa. Kan wax ku dhuftay curadyadii Masar, kuwa dadka iyo kuwa xoolahaba. Sabuuradii 135:7, 8.

Wuxuu dabaysha ka soo bixiyey khasnadihiisa, markii curadyadii Masar la laayay, oo Kormariddii ay astaan u ahayd iskutallaabta, taas oo iyaduna astaan u ahayd imaatinkii malaa’igta saddexaad sannadkii 1844, taas oo iyaduna astaan u ahayd soo-noqoshada malaa’igta saddexaad maalinta dabaysha bari, Sebtembar 11, 2001.

Marka laga qaado shaabadaha kitaabka lagu shaabadeeyey toddobada shaabad, waxay ka dhigan tahay horumar isdaba-joog ah oo runta ah. Qaadista shaabadda toddobaad waxay ka dhigan tahay wakhtiga shaabadaynta ee boqol iyo afartan iyo afar kun. Markii ugu horraysay ee la xuso kitaabka lagu shaabadeeyey toddobada shaabad, waxaa jiray hillaacyo, onkod iyo codad, laakiin dhulgariir ma jirin.

Oo carshiga waxaa ka soo baxay hillaacyo, onkodad, iyo codad; waxaana carshiga hortiisa ka shidnaa toddoba laambadood oo dab ah, kuwaas oo ah toddobada Ruux ee Ilaah. Muujintii 4:5.

Markii ugu horraysay ee codadka, hillaacyada, iyo onkodadka la xuso, roobka waxaa lagu metelayaa Ruuxa Quduuska ah, kaas oo ah toddobada laambadood ee dabka, laakiin dhulgariir ma jiro. Waa marka la qaadayo Shaabaddii Toddobaad in la aqoonsado dhulgariirka sharciga Axadda ee dhowaan imanaya. Cutubka afraad ee Muujintii wuxuu aqoonsanayaa bilowga furfuridda runta oo uu dhammaystiray Libaaxa qabiilka Yahuudah, oo marka wakhtiga shaabadaynta la aqoonsado, wuxuu aqoonsanayaa bilowga iyo dhammaadka muddada.

Bilowgii xilliga hadda jira waxay ahayd markii malaa'igtii soo degtay si ay dhulka ugu iftiimiso ammaantiisa 11-ka Sebtembar, 2001; markaasna Ishacyaah lix waxaa nalagu wargelinayaa in farriinta ay matalaan “codad, hillaacyo, onkod, dabayl iyo roob,” taas oo ku dhammaanaysa xeerka Axadda, lagu wacdiyo dad wax arka, laakiin aan awoodi doonin inay gartaan macnaha hillaacyada; oo in kastoo ay maqlaan, haddana aan awoodi doonin inay fahmaan codadka iyo onkodyada, ilaa uu ku soo dego dhulgariirka weyn. Xilliga shaabadaynta boqol iyo afartan iyo afarta kun waa xilliga ay saamaynta waxyiga kasta oo dhammu ku rumoobayso.

Taariikhdaasu waxay dhalisaa oo muujisaa laba nooc oo caabudayaal ah. Mid ka mid ah noocyadaas ayaa garanaya roobka, sidaas daraaddeedna way helaan, waayo waxay arki karaan hillaaca, oo maqli karaan codadka, onkodka iyo dabaysha. Dhammaadka muddada shaabadaynta, dhulgariirka weyn ee sharciga Axadda ee dhowaan imanaya ayaa markaas soo gelinaya xukumada fulineed ee Ilaah.

Markaasaa macbudkii Ilaah ee samada ku yiil waa la furay, oo waxaa macbudkiisa lagu arkay sanduuqi axdigiisa; waxaana dhacay hillaacyo, iyo codad, iyo onkodad, iyo dhulgariir, iyo roobdhagaxyaale weyn. Muujintii 11:19.

Markii dhulgariirkii weynaa dhacay, “hillaacyo, iyo codad, iyo onkodad” waxa ku jiray “roobdhagaxyaale” sidoo kale. “Roobdhagaxyaaluhu” wuxuu metelaa xukunnada bilaabaya in la shubo oo ay fuliyaan toddobada malaa'igood ee isu diyaarinayay inay sidaas yeelaan bilowgii wakhtiga shaabadaynta, markii shaabaddii toddobaad la furayay, sidii ay u sugayeen malaa'igta inay Yerusaaalem dhex marto oo ay calaamad saarto kuwii u taahayay oo u ooyayay karaahiyooyinkii dalka gudaheeda lagu samaynayay (dibadda), iyo kaniisadda gudaheeda (gudaha).

“Roobka,” waxay tilmaamaysaa wakhtiga xukunnada halligaadda leh ee Ilaah, kuwaas oo ah wakhti naxariis u ah adhiga kale ee Ilaah, kuwaas oo markaas laga yeedhayo Baabuloon, oo marka kii ugu dambeeyey ee tirada badan ee weyn ku biiro adhiga Ilaah, waqtiga intaxaanka aadanuhu si buuxda wuu xidhmaa.

Markaasaa malaa'igtii toddobaad waxay maddiibaddeedii ku shubtay hawada; waxaana macbudka jannada, carshiga agtiisa, ka yimid cod weyn oo leh, Waa dhammaatay. Oo waxaa dhacay codad, iyo onkodad, iyo hillaacyo; waxaana dhacay dhulgariir weyn, kaas oo aan tan iyo markii dadku dhulka saarnaayeen weligiis dhicin, dhulgariir aad u xoog badan oo aad u weyn. Oo magaaladii weynayd waxay u kala jabtay saddex qaybood, magaalooyinkii quruumuhuna way dumeen; oo Baabuloon tii weynaydna Ilaah hortiisa waa lagu xusuustay, si iyada loo siiyo koobka khamriga xanaaqa cadhadiisa kulul. Muujintii 16:17–19.

Akhriste qaaliga ahow: Ma maqleysaa codadka iyo onkodka? Ma arkaysaa hillaaca? Ma dareemaysaa dabaysha? Dhawaan waxaad maqli doontaa codka bikradaha nacasyada ah oo saliid baryaya.

Waxaannu daraasaddan ku sii wadi doonnaa maqaalka xiga.

Nabad ayaannu doonaynay, laakiinse wanaag ma iman; iyo wakhti bogsiin ah ayaannu sugaynay, oo bal eega, dhib baa timid! Neeftii fardihiisa ka soo baxaysay waxaa laga maqlay Daan; dalka oo dhammu wuxuu la galiiray codkii qaylada fardihiisa xoogga badan; waayo, way yimaadeen, oo waxay baabbi'iyeen dalkii iyo waxa ku jiray oo dhan, magaaladii iyo kuwii dhex degganaa. Waayo, bal eega, Rabbigu wuxuu leeyahay, Anigu waxaan idinku soo dayn doonaa masas iyo abeesooyin sun leh, kuwaas oo aan la sixri karin, oo way idin qaniini doonaan. Markii aan doonayay inaan murugadayda iskaga qalbi qaboojiyo, qalbigaygu wuu ku taag darnaaday gudahayga. Bal eega codka qaylada gabadha dadkayga oo ka timid kuwa deggan dalka fog aawadood: Rabbigu sow Siyoon kuma jiro? Boqorkeedu sow iyada kuma jiro? Maxay iigu cadhaysiiyeen sanamyadooda xardhan iyo waxyaalaha qalaad ee aan waxba tarayn? Goosashadii way dhaaftay, xagaagiina waa dhammaaday, annaguse nalama badbaadin. Nabarka gabadha dadkayga aawadiis aniguna waan dhaawacmay; waan madoobaaday; yaab baa i qabsaday. Miyaan Gilecaad beeyo ku jirin? Miyaan dhakhtar halkaas joogin? Haddaba maxaa caafimaadkii gabadha dadkayga loogu soo celin waayay? Yeremyaah 8:15–22.